

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
– обавезна садржина –
(Свака рубрика мора бити попуњена.)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. Датум и орган који је именовао комисију На седници одржаној 26.04.2016. год., Наставно-научно Веће медицинског факултета Универзитета у Новом Саду именovalo је Комисију за оцену докторске дисертације др Ненада Лаловића, под насловом „ФАКТОРИ РИЗИКА ЗНАЧАЈНИ ЗА НАСТАНАК ДЕХИСЦЕНЦИЈЕ СТАПЛЕРСКИХ АНАСТОМОЗА КОД ПАЦИЈЕНАТА ОПЕРИСАНИХ ЗБОГ КАРЦИНОМА РЕКТУМА“
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: <ul style="list-style-type: none">
• проф. др Радован Цвијановић, редовни професор на катедри за хирургију Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду
• проф. др Вељко Марић, редовни професор на катедри за хирургију Медицинског факултета у Фочи, Универзитета у Источном Сарајеву
• доц. др Зоран Радовановић, доцент на катедри за хирургију Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме: Ненад, Милан, Лаловић
2. Датум рођења, општина, република: 03.03.1982. год., Сарајево-Центар, Босна и Херцеговина
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 04.12.2012.год., Фоча, Морфолошке карактеристике и варијације стабла и гранања бутне артерије човјека и њихов клинички значај.
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Анатомија и морфологија
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: ФАКТОРИ РИЗИКА ЗНАЧАЈНИ ЗА НАСТАНАК ДЕХИСЦЕНЦИЈЕ СТАПЛЕРСКИХ АНАСТОМОЗА КОД ПАЦИЈЕНАТА ОПЕРИСАНИХ ЗБОГ КАРЦИНОМА РЕКТУМА

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Докторска дисертација написана је на српском језику, латиничним писмом, на 128 странице А4 формата и састоји се из 8 поглавља: увод, циљеви и хипотезе, материјал и методологија научног рада, резултати, дискусија, закључци, литература и прилози. У докторској дисертацији приказано је 30 табела, 19 графикана и 5 слика.

Увод је написан на 37 страница и има 11 целина које се баве инциденцом, етиологијом и патогенезом карцинома ректума. У уводу су детаљно описане колоректалне анастомозе, типови и начини креирања анастомоза. Такође описани су преоперативни и периоперативни фактори ризика значајни за настанак дехисценције анастомозе, и историјат развоја стаплерских анастомоза. Аутор је детаљно описао компликације на колоректалним анастомозама, а посебно дехисценцију као најтежу компликацију колоректалне анастомозе, која директно утиче на постоперативни исход хируршког лечења карцинома ректума и дужину преживљавања. Следи опис дијагностике и третмана дехисценције. У уводу се налази 5 слика и 1 табела.

Циљеви рада наведени су на једној страници и њих прате адекватне хипотезе рада.

Материјал и методе наведене су на 7 страница и објашњавају начин избора узорка, место где се студија спроводила, критеријуме за укључивање и искључивање из студије, сам дизајн студије, начин преоперативне припреме болесника, хируршке процедуре које су примењиване, постоперативни третман и праћење пацијената и начин дијагностике дехисценције колоректалне анастомозе.

Резултати рада написани су на 36 страница. Наведено је 29 табела и 19 графикана. Резултати су приказани према битним параметрима сваке групе, приказани су преоперативни и периоперативни фактори ризика значајни за настанак дехисценције колоректалних анастомоза. Дефинисан је проценат дехисценција примарних и секундарних стаплерских колоректалних анастомоза, и утицај дехисценције анастомозе на постоперативни морталитет пацијената оперисаних због карцинома ректума. Такође одређена је сензитивност, специфичност и дијагностичка тачност Ц-реактивног протеина и прокалцитонина другог и четвртог постоперативног дана у раној детекцији дехисценције колоректалне анастомозе.

Дискусија је написана на 18 страница и разматра начин зарастања колоректалне анастомозе, техничке, локалне и системске факторе који утичу на процес зарастања анастомоза. Такође разматран је проценат дехисценција колоректалних анастомоза, значај Ц-реактивног протеина и прокалцитонина у раној, субклиничкој фази детекције дехисценција колоректалних анастомоза.

Литература је наведена на 19 страница и састоји се из 187 навода.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Наслов докторске дисертације јасно је формулисан, прецизан, разумљив и као такав потпуно указује на садржај докторске дисертације.

У уводном делу, аутор се детаљно бави свим медицинским аспектима комплексне проблематике карцинома ректума. Почиње навођењем инциденце и морталитета карцинома ректума у свету. Наведени су познати етиолошки фактори настанка карцинома ректума, као и фактори ризика, који су до сада откривени. Описани су модалитети лечења карцинома ректума, са посебним освртом на хируршки третман болести. Наведени су типови колоректалних анастомоза, начин креирања и историјат развоја стаплерских колоректалних анастомоза. Све компликације на колоректалној анастомози су детаљно обрађене, а посебно дехисценција, која има велики значај за исход хируршког лечења карцинома ректума. Такође, дефинисани су технички, системски и локални фактори значајни за настанак дехисценција колоректалних анастомоза, дијагностика и третман дехисценција, као и значај ц-реактивног протеина и прокалцитонина у раној, субклиничкој детекцији дехисценције колоректалне анастомозе. Објашњен је значај водене пробе и протективне стоме у превенцији настанка дехисценције.

Циљеви дисертације јасно су наведени и у складу су са постављеним насловом дисертације. Из овако формулисаних циљева произилазе и прецизне хипотезе дисертације.

Материјал и методе рада исцрпно су наведени. Прецизирани су критеријуми за укључивање у студију, као и критеријуми за искључивање. Јасно је наведено место рада на докторској дисертацији. Дизајн студије и методологија рада прецизно су приказани. Описан је начин дијагностиковања дехисценције колоректалне анастомозе, и критеријуми који су коришћени за одређивање градуса дехисценција анастомозе.

Резултати рада статистички прецизно одређени, исцрпни су и детаљно и јасно приказани на табелама и графиконима.

Дискусија је систематична и детаљна. Анализа добијених резултата пажљиво и детаљно упоређена је са доступним подацима из веома обимне литературе која је коришћена. Сваки добијени резултат тумачен је у контексту савремених схватања.

Сви планирани нивои дистерације добијени су и сваки појединачно је пажљиво анализиран. Управо анализа резултата у дискусији докторске дисертације, уз наведени дизајн студије, јасно доказује потребу да је за детекцију дехисценције колоректалне анастомозе у субклиничкој фази неопходно користити биомаркере крви (ц-реактивни протеин и прокалцитонин) чије су вриједности у постоперативном току повишене прије појаве клиничке симптоматологије.

Закључи рада су јасни, прецизни и потпуно у складу са постављеним циљевима дисертације.

Цитирана литература је веома обимна, потпуно актуелна и савремена, што указује да је аутор дубоко ушао у проблематику карцинома колона из свих његових аспеката.

VI

Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

уз напомену:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Marić H, Cvijanović R, Ivanov I, Gvozdеновић Lj, Ivanov D, **Lalović N**. Periferni primitivni neuroektodermalni tumor mezenterijuma tankog crijeva – prikaz slučaja. *Srp Arh Celok Lek* 2015; 143(9-10):619-622. **M21**
2. Marić R, Radak Đ, Marić S, Erić D, Marić V, **Lalović N**, Marić H i sar. Vaskularne intervencije kod tumora retroperitoneuma sa infiltracijom velikih krvnih sudova. *Biomedicinska istraživanja* 2015; 6(1):18-27. **M53**
3. Ćuk M, Gajanin R, Kulić M, Račić M, Marić R, Marić V, Vasiljević M, Kovačević M, Lukić R, **Lalović N**. Tumour budding in the intestinal-type adenocarcinoma of the stomach: prognostic significance. *Virchows Arch* 2015; 467 (1):1-279. **M21**
4. Ćuk M, Gajanin R, Kulić M, Račić M, Marić R, Marić H, **Lalović N**, Kovačević M, Lukić R, Vasiljević M. Concordance of the results of detection of HER2 amplification in gastric adenocarcinoma using CISH and FISH methods. *Virchows Arch* 2015; 467 (1):1-279. **M21**

5. Ćuk M, Gajanin R, Kulić M, Račić M, Marić R, Marić V, **Lalović N**, Kovačević M, Lukić R, Vasiljević M, Dukić N. Prognostic impact of HER2 and EGFR status on overall survival of advanced gastric cancer patients. *Virchows Arch* 2015; 467 (1):1-279. **M21**

6. Pleša T, Ždrale S, Batinić-Škipina D, Kovačević M, Jurišić V, **Lalović N**, Petković N. Symptomatic Isolated Thoracic Splenosis 11 Years after Abdominal Trauma – Case Report. *Srp Arh Celok Lek.* **M21**

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања спроведени у овој докторској дисертацији дали су следеће закључке:

1. Нема статистички значајне разлике у појави дехисценције примарних и секундарних двоструких стаплерских анастомоза код пацијената оперисаних због карцинома ректума.
2. Пол, године живота, шећерна болест, гојазност, стадијум болести, дужина трајања операције преко 3 часа, интраоперативна трансфузија крви преко 200 мл, нису статистички значајни фактори ризика за настанак дехисценције примарних и секундарних двоструких стаплерских колоректалних анастомоза.
3. Удаљеност анастомозе мања од 7 цм од анокутане линије, величина тумора преко 5 цм, су статистички значајни фактори ризика за настанак дехисценције примарних и секундарних двоструких стаплерских колоректалних анастомоза.
4. Постоји високо статистички значајна разлика вриједности Ц – реактивног протеина и прокалцитонина четвртог постоперативног дана код пацијената са и без присутне дехисценције колоректалне анастомозе.
5. На основу РОК анализе показано је да Ц-реактивни протеин четврти постоперативни дан има већу сензитивност и специфичност у односу на прокалцитонин у детекцији дехисценције колоректалне анастомозе у субклиничкој фази болести.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати истраживања су исцрпни, адекватно статистички обрађени и приказани табеларно и графички тако да омогућавају добру прегледност. Истраживање је спроведено према свим стандардима за истраживања на људима. Узорак је адекватно одабран и према броју и према карактеристикама. Аутор је анализу спровео према постављеним циљевима, примењујући адекватну методологију рада и обраду добијених резултата. Тумачења резултата су обимна, јасна и недвојбена и компарирана су са валидним подацима из светске литературе, при чему су дати и коментари од стране самог аутора, што указује да је добро упознат са проблематиком којом се бавио и да у томе има велико искуство.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Дисертација је у целини написана у складу са образложењима наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Дисертација садржи све битне елементе у оквиру теоријског и истраживачког дела. Структурно и по форми задовољава потребни ниво докторске дисертације. Резултати истраживања садрже све битне елементе на основу којих се може спровести провера резултата и поновити овакво истраживање.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Докторска дисертација по својој свеобухватности, добијеним резултатима и изнетим закључцима представља оригиналан допринос медицинској научној мисли у дефинисању преоперативних и периоперативних фактора ризика значајних за настанак дехисценције стаплерских анастомоза код пацијената оперисаних због карцинома ректума. Дехисценције колоректалних анастомоза су најтеже компликације у колоректалној хирургији које угрожавају живот пацијента.

<p>Откривањем дехисценција колоректалних анастомоза у субклиничкој фази, одређивањем прокалцитонина и Ц реактивног протеина у серуму, другог и четвртог постоперативног дана, омогућава да се дехисценција раније уочи и ефикасније реши. Резултати истраживања могли би да допринесу да се одређивање вредности ц-реактивног протеина и прокалцитонина у серуму другог и четвртог постоперативног дана код пацијената оперисаних због карцинома ректума уведу у свакодневну клиничку праксу, што би омогућило брже и ефикасније откривање дехисценције колоректалне анастомозе у субклиничкој фази прије појаве клиничке симптоматологије.</p>
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања</p> <p>Докторска дисертација нема битних недостатака, према мишљењу чланова Комисије.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p> <p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p> <p>На основу позитивне оцене појединачних делова, као и укупне позитивне оцене докторске дисертације, Комисија за оцену докторске дисертације предлаже Наставно - научном већу Медицинског факултета у Новом Саду и Сенату Универзитета у Новом Саду да се докторска дисертација кандидата, Асс. мр сци. др Ненада Лаловића под насловом „Фактори ризика значајни за настанак дехисценције стаплерских анастомоза код пацијената оперисаних због карцинома ректума“ прихвати, а кандидату одобри одбрана.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана - да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуни, односно измени) или - да се докторска дисертација одбија
<p>-</p>

датум: 14.06.2016.год.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____
1. проф. Др Радован Цвијановић

_____
2. проф. Др Вељко Марић

_____
3. доц. др Зоран Радовановић

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.

ИЗВЕШТАЈЕ ПРЕДАТИ СЛУЖБИ У ДЕСЕТ ПРИМЕРАКА (ДВА ОРИГИНАЛА И ОСАМ КОПИЈА) И НА ЦД-У У PDF ФОРМАТУ.